

FEJÉR MEGYEI KÖNYVTÁROS

Fejér megye könyvtárosainak és olvasóinak tájékoztatója XXXVIII. évf. 1998/3.sz.

Legfontosabb tudni- és tennivalók az új kulturális törvény kapcsán

Mint az már bizonyára köztudott a könyvtáros kollégák előtt, az Országgyűlés tavaly decemberben fogadta el a könyvtárak működését meghatározó 1997. évi CXL. törvényt a kulturális és muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és közművelődésről. (Magyar Közlöny 1997/112. szám.)

A jogszabály alapvető ismeretét feltételezve, az alábbiakban néhány - a törvényből következő - tennivalóra, szempontra hívjuk fel a figyelmet.

Legelőször azonban tekintsük át a legfontosabb paragrafusokat:

54. § (1) A nyilvános könyvtár alapkövetelményei:

- a) mindenki által használható és megközelíthető,
- b) könyvtári szakembert alkalmaz,
- c) rendelkezik kizárólagosan könyvtári szolgáltatások céljaira alkalmas helyiséggel,
- d) rendszeresen, a felhasználók többsége számára megfelelő időpontban tart nyitva,
- e) helyben nyújtott szolgáltatásai ingyenesek,
- f) statisztikai adatokat szolgáltat,
- g) ellátja az 55.§ (1) bekezdésében felsorolt alapfeladatokat

Ezek a következők:

55.§ (1)

- a) a fenntartó által kiadott alapító okiratban és szervezeti és működési szabályzatban meghatározott fő céljait nyilatkozatban közzé teszi,
- b) gyűjteményét folyamatosan fejleszti, feltárja, megőrzi, gondozza és rendelkezésre bocsátja,
- c) tájékoztat a könyvtár és a nyilvános könyvtári rendszer dokumentumairól és szolgáltatásairól,
- d) biztosítja más könyvtárak állományának és szolgáltatásainak elérését,
- e) részt vesz a könyvtárak közötti dokumentum- és információcserében

54.§ (2)

A nyilvános könyvtárakról a Művelődési és Közoktatási Minisztérium jegyzéket vezet. Az **állami költségvetési támogatás csak a jegyzékben szereplő nyilvános könyvtárakat, illetőleg fenntartóikat illeti meg** a 71.§ (1) bekezdésében felsoroltak figyelembevételével.

A fentiekből következők:

A könyvtáraknak rendelkezniük kell alapító okirattal valamint szervezeti és működési szabályzattal. Ezek a dokumentumok feltétlenül szükségesek ahhoz, hogy a könyvtár a jövőben bekerüljön (illetve) benne maradjon a nyilvános könyvtárak jegyzékében. Azt talán említeni sem kell, hogy ez mind a könyvtár mind pedig a fenntartó önkormányzat elemi érdeke is, hiszen csak így részesülhet a könyvtár különféle támogatásokban.

A nyilvános könyvtárak jegyzékébe való bekerüléshez nemcsak a jogi, hanem a előzőekben felsorolt szakmai feltételeknek is meg kell felelni. Ez - ismerve a jelenlegi helyzetet - sok község esetében nem lesz könnyű feladat és bizonyára kell majd valamennyi átmeneti idő is ahhoz, hogy ezek a törvényben leírt követelmények megvalósuljanak.

A nyilvános könyvtárak jegyzékének vezetéséről szóló rendelet jelen pillanatban még nem jelent meg (a közeljövőben várhatóan meg fog jelenni) A rendelkezésre álló tervezet alapján annyit tudni lehet, hogy a fenntartónak (azaz legtöbb esetben az önkormányzatnak) nyilatkoznia kell, hogy a könyvtára megfelel-e a törvényben meghatározott követelményeknek.

A legelső feladat azonban az alapító okirat és a szervezeti és működési szabályzat elkészítése. E dokumentumok elkészítéshez segítségként közreadunk két mintát, amelyet a Győr-Sopron-Moson megyei kollégák állítottak össze. A mintákat bárki felhasználhatja igénye szerint és természetesen a helyi sajátosságok figyelembevételével.

Végül néhány olyan alapvető dolgot még szeretnénk idézni a törvényből, amely iránt a községi könyvtáros kollégák (valamint az önkormányzatok tisztviselői) a leggyakrabban érdeklődtek:

64.§ (1)

A települési (...) könyvtári ellátás biztosítása a helyi önkormányzat kötelező feladata.

64.§ (2)

Az (1) bekezdésben meghatározott feladatot a községi (...) önkormányzat nyilvános könyvtár fenntartásával, vagy önkormányzatok közötti társulásban nyilvános könyvtár fenntartásával, vagy nyilvános könyvtár szolgáltatásának megrendelésével teljesítheti.

54.§ (6)

A települési könyvtár megszüntetése esetén a fenntartó a döntés-előkészítése során beszerzi és a döntést hozó testülettel ismerteti a miniszter véleményét.

54.§ (7)

A települési könyvtár megszüntetése esetén a fenntartó köteles gondoskodni a gyűjtemény további hasznosításáról

Röviden összefoglalva:

Az önkormányzat köteles könyvtári ellátást biztosítani a lakosság számára, és megítélésünk szerint ennek a legésze-rűbb módja az önálló könyvtár fenntartása.

A nyilvános könyvtárak jegyzékében szereplő könyvtár számára megfelelő működési körülményeket kell biztosítani. Ha ez nem teljesül a miniszter felszólíthatja a fenntartót arra, hogy pótolja a hiányosságokat.

Megszüntetni könyvtárat csak miniszteri vélemény kikérése esetén lehet, ám az önkormányzat könyvtári szolgáltatás biztosítása iránti kötelezettsége továbbra is fennáll.

Mindezek alapján felbírjuk a települési önkormányzatok figyelmét arra, hogy az önkormányzati könyvtárak működési feltételeit szembesítsék a törvényben előírtakkal. Amennyiben ezek a működési feltételek nem felelnek meg az elvárásoknak, akkor kezdeményezzék olyan fejlesztési tervek, koncepciók készítését, amelyek rövid távon megvalósíthatóak. Ehhez, valamint az alapító okirat és a szervezeti és működési szabályzat előkészítéséhez a megyei könyvtár szívesen nyújt segítséget.

Hegy Tamás

SZERVEZETI ÉS MŰKÖDÉSI SZABÁLYZAT

/MINTA/

1. A könyvtár általános adatai:

Neve: .....

Székhelye:.....megye.....település
.....utca.....házzszám.....irányítószám

Fenntartó neve: .....székhelye: .....

Közvetlen ellenőrző szerve:.....székhelye: .....

A fenntartó önkormányzat a hatályos jogszabályok figyelembe vételével - elsősorban az 1997. évi "CXL. törvény a kulturális javak védelméről és a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről" című törvény alapján - meghatározza a működési szabályait, irányítja és ellenőrzi a könyvtár tevékenységét, biztosítja a könyvtár működéséhez szükséges anyagi és személyi feltételeket.

2. Létesítésére vonatkozó adatok:

Alapítási év:.....

Alapító okirat száma:.....

A könyvtár jogelődje:.....

A könyvtár bélyegzője (lenyomat):

3. A könyvtárnak a könyvtári rendszerben elfoglalt helye:

A ..... könyvtár
a **Fejér megyei közművelődési könyvtári rendszer tagkönyvtára.**

Szakmai és módszertani tanácsot a **Vörösmarty Mihály Megyei..... Könyvtártól** kérhet.

4. A könyvtár feladatai:

Mint nyilvános könyvtár a település közművelődési könyvtáraként a lakosság általános tájékozódásához művelődéséhez, a tanuláshoz, a szakmai munkához, az igényes szórakozáshoz szükséges dokumentumok és szolgáltatások biztosítása.

Alaptevékenysége:*/MINTA/*

- gyűjteményét a helyi igényeknek megfelelően folyamatosan fejleszt, megőrzi, feltárja, gondozza és rendelkezésre bocsátja,
- tájékoztat a könyvtár és dokumentumainak szolgáltatásáról;
- biztosítja más könyvtárak állományának s szolgáltatásainak elérését,
- részt vesz a könyvtárak közötti dokumentum- és információcserében.

A fenntartó által - a törvényben meghatározott feladatokon túli - kötelezettségek.

.....

5. A könyvtár gyűjtőköre, állománygyarapítása, az állomány nyilvántartása:

A könyvtár a 4-es pontban megfogalmazott feladatoknak megfelelően általános gyűjtőkörű. Gyűjteményét vásárlás formájában gyarapítja, szerződést köt a KELLO-val, igénybe veszi a kedvezményes könyvvásárlási lehetőségeket.

Állományáról egyedi és csoportos leltári nyilvántartást vezet.

Állományellenőrzést és törlést a mindenkori érvényes jogszabályok alapján végez.

A könyvtár állományfeltárását katalógussal vagy számítógépen biztosítja.

Amennyiben ellátórendszeri tagkönyvtár, úgy a mellékelt szerződést minden évben megkötö.

A szerződésben megfogalmazott feltételek alapján működteti könyvtárát.

6. A könyvtár gazdálkodása, elszámolási kötelezettségei:

A könyvtár nem önállóan gazdálkodó szervezet. Az önkormányzat pénzügyi elszámolásánál szerepel. (Ha más megoldás van, akkor a fenntartó határozza meg.)

7. A könyvtár működésének személyi feltételei:

A könyvtáros: főfoglalkozású - részmunkaidős - tiszteletdíjas.

Alkalmazásáról és kinevezéséről a fenntartó szerv dönt.

Évente testületi ülésen beszámol a munkáról.

8. A könyvtár használata:

1./ ingyenes alapszolgáltatások:

- a/ a könyvtárlátogatás,
- b/ a könyvtár helybenhasználata,
- c/ az állományfeltáró eszközök használata,
- d/ információ a könyvtár és a könyvtári rendszer szolgáltatásairól

A könyvtár az ingyenes szolgáltatásokat igénybe vevő könyvtárhasználónak adatait beiratkozási díj nélkül regisztrálhatja.

2./ Az 1. pontban felsoroltakon kívüli szolgáltatások a könyvtárba való beiratkozással

vehetők igénybe. A beiratkozásért a fenntartó döntése alapján beiratkozási díj /MINTA/ szedhető .....Ft.

A beiratkozott olvasó ingyenesen kölcsönözheti a nyomtatott könyvtári dokumentumokat.

A 16 éven aluliak és a 70 éven felüliek mentesülnek a beiratkozási díj megfizetése alól.

A pedagógusok és a diákok más jogszabályban megállapítottak szerinti kedvezményekben részesülnek.

3./ A könyvtárhasználónak a beiratkozáskor a következő személyes adatait kell közölnie és igazolnia: név, anyja neve, születési helye és ideje, lakcíme, személyi igazolványának vagy útlevelének száma. A könyvtár a személyes adatok védelméről az erre vonatkozó jogszabályok szerint köteles gondoskodni.

A személyes adataiban bekövetkezett változásokat a könyvtárhasználó köteles bejelenteni a könyvtárnak.

A könyvtárhasználó kezdeményezheti a könyvtárhasználati szabályzat módosítását.

4./ A könyvtáros a beiratkozott olvasók, a látogatók és a kölcsönzött kötetek számát naprakészen nyilvántartja

5./ A Művelődési és Köznevelési Minisztérium által elrendelt módon és időpontban minden évben statisztikai adatot szolgáltat.

6./ Nyitva tartása: hetenként ..... nap ..... óra

9. Záró rendelkezések:

a./ A szabályzat naprakész állapotáról, a szükséges módosításokról, a könyvtáros javaslatainak figyelembevételével a fenntartó gondoskodik.

b./ A szabályzatot megkapta:

- az önkormányzat
- a könyvtár vezetője
- a megyei könyvtár

A szabályzat az érvényes könyvtári jogszabályok alapján készült, a fenntartó szerv jóváhagyásával ..... napján lépett hatályba.

.....
fenntartó szerv

.....
könyvtárvezető

ALAPÍTÓ OKIRAT

/MINTA/

1. Az intézmény hivatalos neve: .....
Székhely:.....
2. Fenntartó szerve: Községi Önkormányzat Képviselő Testülete - vagy egyéb pl. egyház, alapítvány, civil szervezet stb. (nevezze meg a megfelelőt).....
Székhely:.....
3. Felügyeleti szerve: Polgármesteri Hivatal
Székhely:.....
4. Jogállása: önálló könyvtár - ellátórendszeri tagkönyvtár
5. Gazdálkodását .....végzi
6. Intézmény jellege: nyilvános könyvtár
7. Típusa: közművelődési könyvtár
8. Az intézmény működését főfoglalkozású - tiszteletdíjas - részmunkaidős - órakedvezményes könyvtáros végzi. (a megfelelőt ki kell választani)
9. Alapításának éve:
10. Az alapító okirat létrehozását elrendelő jogszabály: 1997. évi CXL. törvény
11. A községi könyvtár alaptevékenysége: /TEAOR 925110/
- általános gyűjtőkörű nyilvános könyvtári szolgáltatás biztosítása, a település lakosainak,
- könyvtári dokumentumokat gyűjt, őriz, feltár és szolgáltat
- dokumentum- és információcserét biztosít
12. Az intézmény működésének részletes szabályait a Szervezeti és Működési Szabályzat tartalmazza
13. Az alapító okiratot: ..... Községi Önkormányzat Képviselő Testület 1998 ..... tartott ülésén ..... számon elfogadta, s felhatalmazta ..... polgármestert az okirat aláírására.

....., 1998. ....

.....
polgármester

Pályázatok

Örömmel láttuk, hogy az NKA Könyvtári Szakmai Kollégiumának 1998. május 14-15-i döntése alapján a következő Fejér megyei könyvtárak nyertek központi támogatást:

- Etyek Nagyközség Önkormányzata: a könyvtár betörésseljelző berendezésének felszereléséhez 75.000 Ft-ot.
- Nagy Károly Városi Könyvtár (Bicske): a gyermekkönyvtári állományrészek kiegészítésére, az elrongyolódott könyvek kicserélésére 75.000 Ft-ot; a Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár TextLib adatbázisához való hozzáférés megoldásához 150.000 Ft-ot.
- Németh László Klubkönyvtár (Mezőszilas): a betörésseljelző kiépítésére 100.000 Ft-ot
- Radó Antal Városi Könyvtár (Mór): a 3. és 4. osztályos gyerekek olvasási kultúrájának fejlesztéséhez 100.000 Ft-ot.
- Sárbogárd Polgármesteri Hivatala: a városi könyvtár gyermekkönyvtári állományának kiegészítésére 200.000 Ft-ot, a lokális számítógépes könyvtári hálózat kiépítésére 150.000 Ft-ot.
- Székesfehérvári Városi Könyvtár: a kortárs magyar gyermekirodalom népszerűsítéséhez 100.000 Ft-ot.
- Vas Gereben Városi Könyvtár (Enying): a gyermekkönyvtári állomány bővítésére 150.000 Ft-ot, a betörésseljelző berendezés felszereléséhez 70.000 Ft-ot.

Friss hír

- A Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár az MKM Kulturális Örökség Főosztálya által meghirdetett pályázaton 1 millió Ft-ot nyert az Országos Dokumentációs Rendszerben adódó feladatainak a fejlesztésére; a Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségekért Közalapítványtól 50.000 Ft-ot a német nemzetiségi gyűjtemények fejlesztésére; az MKE Közkönyvtári Egyesületétől 30.000 Ft-ot a kommunikációs és személyiségfejlesztő tanfolyam szervezésére.

Gratulálunk

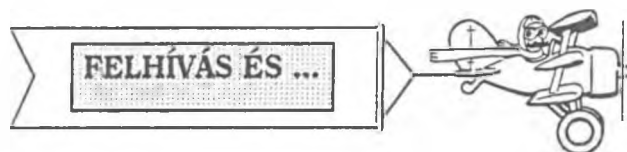
A helyi önkormányzatok - miután a képviselő-testületek megvitatták és elbírálták a pályázatokat - ismét öt évre kinevezték igazgatónak, illetve könyvtárvezetőnek Chilla Szilviát (Martonvásár), Klausz Gábort (Gárdony) és Kleinné dr. Horváth Magdolnát (Mór).

Újabb pályázati eredmények

Az NKA Mozgóképfilm Szakmai Kollégiuma pályázatán 70.000 támogatást nyert az art-videotékák filmállományának bővítésére a Madarász József Városi Könyvtár, a Nagy Károly Városi Könyvtár, Polgármesteri Hivatal - Etyek, a Szakszervezetek Fejér Megyei Könyvtára, a Székesfehérvári Városi Könyvtár és a Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár. Ez utóbbi 4 millió forintot nyert telematikai fejlesztésekre az MKM Nemzeti Kulturális Örökség Főosztálya által meghirdetett pályázaton. Az elmúlt évi állománygyarapítási összeg alapján pedig 1,5 millió Ft címzett támogatást kapott a Fejér Megyei Önkormányzat a megyei könyvtár gyarapítási keretének a növelésére.

Felhívás és kérés, avagy mit kell tudni a kötelezpéldányok szolgáltatásáról

A Magyar Közlöny 1998/26. számában látott napvilágot a Kormány 66/1998. (III. 27.) számú rendelete a sajtótermékek kötelezpéldányainak szolgáltatásáról és hasznosításáról. A rendelet lényege, hogy - bizonyos kivételektől eltekintve - a korábbi 16 példánnyal szemben 6 kötelezpéldányt kell a sajtótermékekből a nyomdáknak, illetve a kiadóknak térítésmentesen beküldeni az Országos Széchenyi Könyvtárba. A korábbi gyakorlathoz hasonlóan - az OSZK-nak küldött kötelezpéldányokon felül - a szolgáltatók a helyi vonatkozású sajtótermékekből a székhelyük szerint illetékes megyei könyvtárnak is egy példányt kötelesek ingyenesen beküldeni.

Ezek a példányok elsősorban a megyei könyvtár helyismereti gyűjteményének a gyarapítását szolgálják, illetve szolgálnák, ha a nyomdák és a kiadók valóban teljesítenék ezt a kötelezettségüket. Sajnos a rendelet megjelenése óta nem változott a Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtárban a megyében működő nyomdákból beküldött kötelezpéldányok mennyisége. Ugyanakkor tudjuk, hogy a nyomdák, kiadók (sokszorosító szervek) száma inkább nő, mint csökken - igaz gyakori a tulajdonosok, telephelyek változása, egyes nyomdák megszűnése, azaz igencsak nehéz feladat egy naprakész címjegyzék összeállítása a megyei nyomdákról. Ám, hogy ellenőrizni tudjuk a kötelezpéldányok szolgáltatását, ki kell egészítenünk a megyei könyvtárban lévő korábbi címjegyzéket. Elsőként tehát ehhez kérjük a városi, községi könyvtárak vezetőinek a segítségét. Kérjük, hogy közöljék velünk a településükön működő újabb nyomdák (kiadók) esetleg az általuk megjelentetett nyomdatermékek adatait. Természetesen érdekelnek bennünket minden helyben kiadott mű adatai is, függetlenül attól, hogy a nyomda stb. neve ismeretlen. (Ez utóbbira csak egyetlen példa: idén jelent meg a Bakonycsernyén élő Simek Valéria *Kancsónyi reménységgel* című - egyébként kitűnő verseskötete - a kiadó, a kiadás helye, a nyomda, az ISBN-szám feltüntetése nélkül.)

Az adatszolgáltatás, tájékoztatás mellett kérjük a kollégákat, hogy - lehetőségeik szerint - személyesen is hívják fel a nyomdák, kiadók vezetőinek a figyelmét a kötelezpéldányok szolgáltatására. Ennek során érdemes tisztázni azt is, hogy mit értünk *helyi vonatkozású sajtótermékek* meghatározás alatt. A rendelet szerint a helyi vonatkozású sajtótermék: a helyi kiadvány, a helyi tartalmú és helyi szerzők (tartalmilag nem helyi jellegű) munkája, valamint a helyi nyomtatványok. Részletesebben:

helyi kiadvány: az adott településen, a megjelenési (keltezési) helyen kiadott dokumentum,

helyi tartalmú dokumentum: a helyre (földrajzi vagy közigazgatási), a helyi személyekre vonatkozó információt hordozó dokumentum,

helyi szerző: az adott településen élő, dokumentumot alkotó (létrehozó) személy,

helyi nyomtatvány: a nem helyi tartalmú és nem helyi kiadványnak minősülő helyi nyomdatermék.

Azaz általánosságban minden nyomdatermékből megilleti 1-1 példány a megyei könyvtárat. Sőt, mivel a nyomdában előállított művek mellett a rendelet a *sajtótermékek* közé sorolja a nyilvános közlésre szánt műsoros filmszalagokat, videokazettákat, hanglemezeket stb. is - a rendelet szelleme szerint, ha ez nincs is konkrétan megfogalmazva -, ezekből is járna egy példány a megyei könyvtárnak, ha helyi kiadványok, helyi tartalmú vagy helyi szerzőjű dokumentumok.

Érdemes a kollégáknak a helyi nyomdákkal, kiadókkal (a nyomda mulasztása esetén a kötelezpéldányokat a kiadónak kell szolgáltatni) felvenni a kapcsolatot azért is, mert így ők is könnyebben hozzájuthatnak a könyvtárak gyűjtőkörébe tartozó kiadványokhoz. És természetesen érdekeltek abban is, hogy a megyei könyvtár gyűjteményében a kiadványok részükre, olvasóik részére hozzáférhetőek legyenek.

Arató Antal

Érdekeltség-növelő támogatások, 1998.

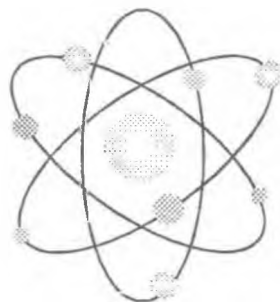
A helyi önkormányzatok könyvtári (...) érdekeltség-növelő támogatásáról szóló, az 1997. évi CXL. törvényhez kapcsolódó 15/1998. (III. 31.) számú MKM rendelet szerint a megyei könyvtár összegyűjtötte és továbbította a Fejér megyei települések által állománygyarapításra fordított összegek adatait. A közelmúltban érkezett tájékoztatás alapján a támogatások elosztása megtörtént és az önkormányzatok augusztus végéig meg fogják kapni a mellékelt táblázat szerinti összegeket, amelyet kizárólag könyvtári dokumentumok beszerzésére lehet felhasználni.

A táblázatban a megyénk településeinek saját ráfordítása mellett (amely megegyezik a Fejér Megyei Könyvtáros 1998/2. számában közreadott táblázat adataival) a támogatásként megítélt összeg látható. Ez a saját forrásból finanszírozott gyarapítás értékének 23,5 %-a. A pályázat címszó alatt pedig azon települések neve mellett látható adat, ahol az önkormányzat a 15/1998. MKM rendelet 5. § 7. bekezdése alapján sikeres pályázatot nyújtott be. Csak emlékeztetésül: minden olyan település pályázhatott, ahol az egy lakosra jutó beszerzési összeg nem érte el az országos átlagot, azaz a községek esetében a lakosonkénti 61 Ft-ot, a városokban pedig 99 Ft-ot. A pályázat másik feltétele az volt, hogy az önkormányzat emelje meg a könyvtárnak az idei évre tervezett beszerzési keretét, s akkor ennek megfelelő támogatást kap még a központi keretből. Sajnos mindössze 5 Fejér megyei település élt csak ezzel a lehetőséggel: *Polgárdi* a városok, valamint *Adony, Cece, Dég és Pákozd* a községek közül. (A városok közül, mivel a gyarapítási összeg meghaladta az országos átlagot több már nem, de községek közül még további 58 pályázhatott volna.) A könyv-

tárak 44 %-ának (46) gyarapítási kerete elérte vagy meghaladta az országos átlagot. Említésre méltó, hogy megyénk 104 önkormányzati könyvtárából 93 (89 %) részesült támogatásban. A további 11 (11 %) könyvtár közül 5 szünetelteti működését (*Baracska, Kápolnásnyék, Kulcs, Nadap, Ráckeresztúr*), 3 nem gyarapított (*Csősz, Gánt, Moba*), 3 pedig olyan kis összegben, hogy nem küldte be az általunk kért nyilatkozatot (*Alsószentiván: 1000 Ft, Felcsút: 16000 Ft, Jenő: 1000 Ft*).

A támogatások összege összesen 8 millió 520 ezer Ft, ami minden bizonnyal rendkívül kedvezően befolyásolja majd az új dokumentumok vásárlását. Településenként nézve mértékük, mint ahogy az eredeti gyarapítási összegek is, igen változó. 5000 Ft-nál csak *Mezőkomárom* kapott kevesebbet (3000 Ft-ot). *Alcsútdoboz, Isztimér, Sukoró, Nagyveleg 6000 Ft* kiegészítésben részesült, míg *Ercsi, Etyek, Martonvásár, Mezőfalva, Mezőszilas* több mint 150.000 Ft-tal többet költhet állománygyarapításra 1998-ban.

Hegyi Tamás

Érdekeltségnövelő támogatások Fejér megyei összegei

No.	Önkormányzat neve	1997. gyarapítás (Ezer Ft!)	Utalandó támogatás	Pályázat	Együtt utalandó	KSII kód
1.	Fejér megyei önk.	6 724	1 581		1 581	0700000
2.	Aba	285	67		67	0717376
3.	Adony	95	22	66	88	0708925
4.	Alap	124	29		29	0726824
5.	Alcsútdoboz	25	6		6	0715176
6.	Alsószentiván	-			0	0725283
7.	Bakonycsernye	139	33		33	0708730
8.	Balinka	111	26		26	0731103
9.	Baracs	190	45		45	0707047
10.	Baracska	szünetelt			0	0708581
11.	Beloianisz	62	15		15	0708466
12.	Besnyő	32	8		8	0716346
13.	Bicske	857	202		202	0710481
14.	Bodajk	370	87		87	0718254
15.	Cece	101	24	141	165	0713152
16.	Csabdi	134	32		32	0730544
17.	Csákberény	187	44		44	0705360
18.	Csákvár	362	85		85	0720002
19.	Csókakő	49	12		12	0721908
20.	Csór	87	20		20	0709779
21.	Csösz	-			0	0706734
22.	Dég	127	30	50	80	0732753
23.	Dunaújváros	5 620	1 321		1 321	0703115
24.	Előszállás	60	14		14	0720358
25.	Enying	861	202		202	0702802
26.	Ercsi	815	192		192	0723603
27.	Etyek	698	164		164	0702316
28.	Fehérvárcsurgó	75	18		18	0732203
29.	Felcsút	-			0	0729939
30.	Füle	60	14		14	0706114
31.	Gánt	-			0	0715750
32.	Gárdony	1 144	269		269	0710296
33.	Gyúró	31	7		7	0715918
34.	Hantos	33	8		8	0723427
35.	Igar	72	17		17	0717738
36.	Iszkaszentgyörgy	157	37		37	0732018
37.	Isztimér	21	5		5	0702200
38.	Ivácsa	184	43		43	0713462
39.	Jenő	-			0	0715972
40.	Kajászó	30	7		7	0721342
41.	Káloz	85	20		20	0716683
42.	Kápolnásnyék	szünetelt			0	0721926
43.	Kincsesbánya	147	35		35	0702343
44.	Kisapostag	63	15		15	0712636
45.	Kisláng	500	118		118	0728990
46.	Kőszárhegy	33	8		8	0730650
47.	Kulcs	szünetelt			0	0734209
48.	Lajoskomárom	62	15		15	0707506
49.	Lepsény	83	20		20	0707269
50.	Lovasberény	174	41		41	0719114
51.	Magyaralmás	81	19		19	0727678
52.	Mány	138	32		32	0723490
53.	Martonvásár	680	160		160	0704659

Érdekeltségnövelő támogatások Fejér megyei összegei

No.	Önkormányzat neve	1997. gyarapítás (Ezer Ft!)	Utalandó támogatás	Pályázat	Együtt utalandó	KSH kód
54.	Mátyásdomb	50	12		12	0716948
55.	Mezőfalva	760	179		179	0717552
56.	Mezőkomárom	14	3		3	0705689
57.	Mezőszentgyörgy	55	13		13	0706576
58.	Mezőszilas	763	179		179	0729036
59.	Moha	0			0	0725715
60.	Mór	1 955	460		460	0718485
61.	Nadap	szünetelt			0	0727599
62.	Nádasdladány	117	28		28	0713903
63.	Nagykarácsony	62	15		15	0707001
64.	Nagylók	31	7		7	0732364
65.	Nagyveleg	25	6		6	0723588
66.	Nagyvenyim	281	66		66	0726134
67.	Pákozdi	100	24	30	54	0725751
68.	Pátka	120	28		28	0728848
69.	Pázmánd	112	26		26	0721786
70.	Perkátá	430	101		101	0719354
71.	Polgárdi	416	98	100	198	0717525
72.	Pusztaszabolcs	380	89		89	0729018
73.	Pusztavám	78	18		18	0717774
74.	Rácalmás	150	35		35	0709900
75.	Ráckeresztúr	szünetelt			0	0702015
76.	Sárbogárd	1 414	332		332	0723694
77.	Sáregres	44	10		10	0702723
78.	Sárkeresztcs	40	9		9	0731802
79.	Sárkeresztúr	69	16		16	0725344
80.	Sárkeszi	30	7		7	0702699
81.	Sárosd	58	14		14	0725140
82.	Sárszentágota	28	7		7	0731538
83.	Sárszentmihály	78	18		18	0711776
84.	Seregélycs	337	79		79	0720206
85.	Soponya	50	12		12	0733321
86.	Söréd	35	8		8	0702893
87.	Sukoró	26	6		6	0714951
88.	Szabadbattyán	175	41		41	0728705
89.	Szabadegyháza	171	40		40	0713259
90.	Szabadhidvég	49	12		12	0718740
91.	Szár	97	23		23	0719549
92.	Szárliget	80	19		19	0733491
93.	Székesfehérvár	4 020	945		945	0714827
94.	Tabajd	107	25		25	0714465
95.	Tác	28	7		7	0729267
96.	Tordas	381	90		90	0721005
97.	Urhida	40	9		9	0717622
98.	Vajta	52	12		12	0702459
99.	Vál	61	14		14	0705829
100.	Velence	597	140		140	0725016
101.	Vercs	42	10		10	0703498
102.	Vértesacsá	59	14		14	0702750
103.	Vértesboglár	116	27		27	0713897
104.	Zámoly	77	18		18	0730243
Összesen:		36 228	8 520	387	8 907	

MEGHÍVÓ

In memoriam Könczöl Imre

1918. november 11-én született Könczöl Imre, a Székesfehérvári Városi Könyvtár, majd (a városi és a körzeti könyvtár összevonása után) a Fejér Megyei Könyvtár, utóbb (1963-tól) a várpalotai Krúdy Gyula Városi Könyvtár egykori igazgatója. Sokszínű közéleti tevékenysége, életműve elválaszthatatlan Fejér és Veszprém megyétől.

Születésének nyolcvanadik évfordulóján az MKE Fejér és Veszprém megyei szervezetei, a Krúdy Gyula Városi Könyvtár emlékülést szerveznek november 2-án és 3-án. A tanácskozássra szeretettel várunk minden érdeklődőt. A részletes programot most állítjuk össze, szívesen fogadjuk ezzel összefüggő javaslatokat.

Írások Könczöl Imréről

(Összeállította: Laznik Gabriella)

Szabó Dezső: Egy nap Nagykőrösön. = A magyar jövő alapproblémái. Bp., Ludas Mátyás, 1939. p. 132-135. (A Nagykőrösi Tanítóképző Intézetben Könczöl Imre köszöntötte a városba látogató Szabó Dezsőt.)

Pártélet. = Győri Szabad Szó, 1945. júl. 22. p. 3. (Könczöl Imre a Nemzeti Parasztpárt Észak-Dunántúli Kerületének titkára.)

Pártélet. = Győri Szabad Szó, 1945. aug. 12. p. 2. (Könczöl Imre pártiskolát szervezett 1945. aug. 12-15. között Mosonmagyaróváron.)

S. J.: Délelőtti séta Várpalotán. = Napló, 1970. okt. 30. p. 5.

Raffai István: Nincsenek isten háta mögötti helyek! Beszélgetés Könczöl Imre könyvtárigazgatóval. = Napló, 1972. aug. 5. p. 5.

Kamarás István: Országos problémákról, egy megyei könyvtári évkönyvben. A Veszprém Megyei Könyvtár évkönyve 1971. = Könyvtáros, 1972. 3. sz. p. 179-181. (Könczöl Imrének Az olvasóvá válás útjai és útvesztői című tanulmányáról.)

Nádasy Lajos: Legenda-e Petőfi ajkai tartózkodása? = Napló, 1973. júl. 7. p. 6.

Páldy Róbert: Írók és könyvtárosok. = Fejér Megyei Könyvtáros, 1977. 2. sz. p. 32-34. (Az 1954-ben Badacsonyban rendezett könyvtárosok és írók tanácskozásáról, amelyet Könczöl Imre nyitott meg.)

Fekets Gábor: „Péntek voltam Könczöl - Robinson mellett.” = Fejér Megyei Könyvtáros, 1977. 2. sz. p. 24-27.

Halász Béla: Évtizedek a könyvtár szolgálatában. Nyugdíjba ment dr. Kőszeghy Miklósné és Könczöl Imre. = Horizont, 1980. 2. sz. p. 7.

Veszprém megye irodalmi hagyományai. Összeáll. Harmath István, Katsányi Sándor. 4. bőv. kiad. Veszprém, 1984, p. 308.

Páldy Róbert: A szabadművelődés megindulása és kifejlődése. = Veszprém megye a népi demokratikus forradalom idején 1944-1948. Veszprém, 1985. p. 253. (Könczöl Imréről, mint a szabadművelődési felügyelőség munkatársáról.)

Péntek Imre: Aki Nagy Imrének „súgott”. A 8-ad rendű vádlott: Könczöl Imre. = Fejér Megyei Hírlap, 1989. okt. 20. p. 4. (Könczöl Imre visszaemlékezései az 1956-os székesfehérvári eseményekre, perbefogására.)

Matzkó [Turainé Matzkó Emma]: Politikus könyvtárigazgató. = Veszprémi Módszertani Füzetek, 1989. 2. sz. p. 10-11.

Turainé Matzkó Emma: Élettörténetem. Portrévázlat Könczöl Imréről. = Könyvtáros, 1989. 6. sz. p. 351-353

Halász Béla: A nagy út véget ért... Könczöl Imre 1918-1990. = Könyvtáros, 1990. 10. sz. p. 611-612.

[Tóth György István]: In memoriam Könczöl Imre. = Fejér Megyei Könyvtáros, 1990. 1. sz. p. 57-59.

Bella István: Egy „kultúrmenedzser” halálára. = Népszabadság, 1990. jún. 5. p. 9.

Elhunyt Könczöl Imre. = Fejér Megyei Hírlap, 1990. máj. 26. p. 16.

p.i. [PÉNTÉK Imre]: A magyar művelődés munkása volt. Könczöl Imre halálára. = Fejér Megyei Hírlap, 1990. jún. 2. p. 13.

Kégli Ferenc: 100 éves könyvtár Székesfehérváron. A Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár elődje, a városi könyvtár 1893-1952. Székesfehérvár, 1993. p. 181-185., 192-193., 234.

P. E.: Bizonyos helyzetekben vállalni kell a megszólalás kockázatát. Volt egyszer egy rádió. = Fejér Megyei Hírlap, 1994. okt. 22. p. 9. (1956. okt. 29-től Könczöl Imre volt a Vörösmarty Rádió főszerkesztője.)

KIEGÉSZÍTÉSEK AZ 1997. ÉVI STATISZTIKÁHOZ

	Olvasó arány (olv./lakos %)			Olvasó arány (olv./lakos %)			Olvasó arány (olv./lakos %)	
	1996	1997		1996	1997		1996	1997
VÁROSOK								
Székesfehérvár (MK)	9,2	9,6	Kajászó	12,8	11,9	Szár	4,5	6,1
Székesfehérvár (VK)	8,5	7,9	Kálóz	11,8	11,3	Szárliget	10,8	16,0
Összesen:	17,8	17,4	Kápolnásnyék	0,0	0,0	Tabajd	10,1	14,1
Bicske	15,7	17,1	Kincsesbánya	12,5	12,1	Tác	4,5	4,3
Dunaújváros	18,0	18,6	Kisapostag	4,7	4,7	Tordas	17,2	18,2
Enying	15,2	16,0	Kisláng	11,7	11,8	Úrhida	4,7	5,2
Gárdony	15,1	15,7	Kőszárhegy	11,8	10,4	Vajta	9,5	8,3
Mór	15,8	12,9	Kulcs	0,0	0,0	Vál	10,4	11,4
Polgárdi	11,3	11,9	Lajoskomárom	10,4	9,0	Velence	19,0	12,7
Sárbogárd	16,7	16,0	Lepsény	11,3	7,6	Vereb	10,9	15,2
Városok össz.:	16,6	16,8	Lovasberény	15,7	14,3	Vértesacsa	7,9	8,4
(Szivár nélkül)			Magyaralmás	10,9	10,1	Vértesboglár	10,6	8,2
KÖZSÉCEK			Mány	9,1	7,4	Zámoly	13,5	11,9
Aba	5,1	5,4	Martonvásárt	11,4	11,8	Községek ö.:	11,1	10,9
Adony	5,2	14,5	Mátyásdomb	11,0	8,0	Városok ö.:	17,2	17,1
Alap	13,4	14,6	Mezőfalva	17,8	17,8	Meave ö.:	14,3	14,2
Alcsútdoboz	15,2	19,6	Mezőkomárom	10,8	9,3			
Aisószentiván	1,5	14,4	Mezőszentgyörgy	15,1	9,4			
Bakonycsérnye	12,0	12,6	Mezőszilas	39,9	41,7			
Balinka	6,8	8,1	Moha	4,1	4,6			
Baracs	11,9	11,8	Nadap	10,8	0,0			
Baracska	0,0	0,0	Nádasdladány	11,4	9,5			
Beloianisz	25,5	25,4	Nagykarácsony	9,9	11,1			
Besnyő	7,6	6,7	Nagylók	9,9	10,5			
Bodajk	14,8	13,1	Nagyveleg	9,5	11,3			
Cece	8,1	8,8	Nagyvenyim	6,0	8,1			
Csabdi	23,1	23,9	Pákozd	10,6	10,8			
Csákberény	22,3	23,6	Pátka	7,6	6,4			
Csákvár	12,5	12,4	Pázmánd	9,1	8,5			
Csókakő	16,5	18,4	Perkátá	18,7	17,7			
Csór	8,5	8,1	Pusztaszabolcs	8,8	8,3			
Csösz	11,3	10,9	Pusztavám	9,0	9,6			
Dég	8,5	8,7	Rácalmás	7,2	8,0			
Eiőszállítás	7,5	8,3	Ráckeresztúr	0,0	0,0			
Erosi	9,3	9,2	Sáregres	12,9	15,6			
Etyek	24,9	25,1	Sárkeresztés	7,1	8,3			
Fehérvárcsurgó	4,6	7,1	Sárkeresztúr	2,8	2,6			
Felcsút	0,9	5,6	Sárkeszi	11,9	7,5			
Füle	15,9	12,4	Sárosd	10,2	8,1			
Gánt	5,8	6,1	Sárszentágota	6,0	5,6			
Gyúró	10,2	9,3	Sárszentmihály	6,4	6,4			
Hantos	9,2	16,6	Seregélyes	11,1	10,2			
Igar	7,4	7,9	Soponya	2,4	3,0			
Izskaszentgyörgy	13,8	12,7	Sóréd	16,3	19,2			
Izstimér	15,6	16,8	Sukoró	20,1	9,0			
Ivánca	7,3	8,0	Szabadbattyán	23,0	24,1			
Jenő	15,3	15,0	Szabadegyháza	8,1	6,7			
			Szabadhídvég	10,2	11,2			

Kiegészítések az 1997. évi statisztikához

Lapunk idei második számában közöltük a Fejér megyei önkormányzati könyvtárak 1997. évi legfontosabb adatait. A helyben élő lakosság létszámához hasonlítva a beiratkozott olvasók számát („olvasóarány”) sajnos egy új viszonyszámot teremtettünk: lakos/olvasó. Azaz elosztottuk a lakosok számát az olvasókéval. Bicske esetében pl. az így nyert adat 5.84, ami azt jelenti, hogy majdnem minden hatodik lakos beiratkozott a könyvtárba, míg Soponyán pl. csak minden 33-dik. Valójában ezek az adatok is alkalmasak arra, hogy összehasonlítsuk, mérjük a különböző könyvtárak teljesítményét, hatékonyságát, ugyanakkor a korábbi statisztikai viszonyszámokat megszokott olvasónak félreértésekre is lehetőséget nyújtanak. Ráadásul azért sem szerencsések, mert nincsenek hasonló korábbi adatok, amik lehetővé tennék a különböző évek szerinti összehasonlításokat. Szó ami szó, sürgősen elkészítettük a hagyományos viszonyszámokat is, amelyek azt jelzik, hogy a lakosság hány %-át jelentik a beiratkozott olvasók. A változások figyelemmel kísérésére közöltük az 1996. évi adatokat is.

A beiratkozott olvasók arányát szemlélve - noha a megyei összesített adatok nem változtak 1996-hoz képest - néhány tényről mindenképp érdemes szót ejteni. Örvendetes a változás Adonyban, ami minden bizonnyal összefügg azzal is, hogy jelentősen, az előző évihez képest több mint tízszeresével nőtt 1997-ben az állománygyarapításra fordított összeg is. Sajnos nem mondható ez el Alsószentivánról, ahol 1000 Ft volt a gyarapítási keret, mégis 11-ről 102-re nőtt az olvasók száma. Kiemelkedő eredményeket ért el a mezőszilasi könyvtár, ahol az olvasók száma 40 % körül mozog, igaz a 2280 lelkes településen 762.830 Ft-ot költöttek gyarapításra. Több mint felével csökkent az olvasók száma Sukorón. Nadapon 1996-ban - ha nem is költöttek gyarapításra - még volt 44 beiratkozott olvasó, 1997-ben már egy sem, mert szüneteltették a könyvtárat.